

A FIELD

OF

**MAY 27-30
2025**

CO-PRODUCED WITH
KANAL-CENTRE POMPIDOU
& KUNSTENFESTIVALDESARTS

FORUM

AFIELD FORUM 2025 : OVERGANGSJUSTITIE DOOR KUNSTENAARS 27-30 MEI, BRUSSEL

Het forum vindt plaats van 27 tot 30 mei 2025 in Brussel en richt zich op innovatieve oplossingen van kunstenaars die bijdragen aan de mechanismen van overgangsrechtspraak.

Kunstenaars spelen een cruciale rol in het bevorderen van wettelijk herstel en politieke verandering na oorlog of conflict. Via hun kunst maken ze de blijvende impact van geweld en mensenrechtenschendingen zichtbaar, versterken ze ondervertegenwoordigde stemmen en creëren ze collectieve ruimtes voor herstel en herdenking. Door bewijs te verzamelen en te bouwen aan alternatieve archieven, stimuleren ze gesprekken tot verzoening en hopen ze bij te dragen aan duurzame gerechtigheid en maatschappelijke verandering.

Na een eerste succesvolle Brusselse editie vorig jaar komt het AFIELD Forum terug. Tijdens deze driedaagse onderzoeken kunstenaars samen hoe ze sociale verandering kunnen teweegbrengen. Na de editie rond systeemverandering, staat dit keer «transitional justice» of overgangsjustitie centraal. Overgangsjustitie verwijst naar de manieren om onrecht en schendingen van mensenrechten aan te pakken, bijvoorbeeld na oorlog of de val van een repressief regime. Dit kan via rechtszaken, waarheidscommissies, schadevergoedingen, institutionele hervormingen... en kunst.

Het AFIELD Forum is open voor iedereen en duurt drie dagen. Het programma bestaat uit workshops, studiegroepen, wandelingen, performances, panelgesprekken en keynotes. Schrijf je tijdig in want voor sommige activiteiten zijn de plaatsen beperkt.

Het forum is gratis en vindt plaats op de twee locaties: K1 (Kanal-Centrum Pompidou) en Beursschouwburg. Het aantal deelnemers beperkt zich tot de capaciteit van de locaties.

Het AFIELD Forum 2025: Transitional Justice by Artists is een project van AFIELD in coproductie met Kanal-Centre Pompidou en Kunstenfestivaldesarts met steun van de Terra Foundation for American Art.

Een deel van het programma maakt deel uit van de Free School van het Kunstenfestivaldesarts: The School of Fireflies.

[Inschrijven voor evenementen Kunstenfestivaldesarts](#)
[Inschrijven voor evenementen K1 \(Kanal-Centrum Pompidou\)](#)

KANAL-K1
BEURSSCHOUWBURG
GUIDED WALK
THEATRE NATIONAL WB
KVS BOL

DINSDAG 27 MEI Avond

18:00-19:00

Kanal-K1

Inleiding tot transitional justice

Gesprek met Alejandra Ballón Gutiérrez, Rosemarie Buikema en Joseph Kaifala
Gemodereerd door Sandra Terdjman & Chantal Wong

Het AFIELD Forum opent met een avond in K1, die start met een gesprek over het verband tussen transitional justice - haar principes, geschiedenis, aspiraties en toepassing - en de belangrijke rol van kunst en cultuur binnen deze mechanismen en processen. Hoe kruisen artistieke en culturele praktijken met juridische kaders, waarheidscommissies en onderwijs, om verhalen opnieuw vorm te geven en herinneringen te bewaren in de nasleep van geweld?

19:00-20:00

Kanal-K1

Kunstenaars betrokken bij gerechtigheid

Gesprek met Jesse Krimes en Steve Happi

Kunstenaar Jesse Krimes en muziekproducer Steve Happi werpen licht op kwesties als massale opsluiting, de link met armoede en de noodzaak om strafrechtelijke systemen te herdefiniëren, weg van straf naar rehabilitatie. Via hun initiatieven – het Center for Arts and Advocacy (VS) en Jail Time Records (Kameroen) – creëren ze actief kansen voor voormalig gedetineerde kunstenaars en proberen ze het vaak al te simplistische narratief rond gevangenen te doorbreken.

20:00-21:00

Kanal-K1

Welkomstdrink

WOENSDAG 28 MEI

Ochtend

10:30-12:30

Kanal-K1

Visuele getuigenis als culturele herstellvordering

Workshop met Alejandra Ballón Gutiérrez

10:00-13:00

BEURSSCHOUWBURG

Free School: Escola viva

Workshop met Selvagem (PT/FR)

(zie [Free Schools](#) hieronder)

10:30-12:30

Kanal-K1

Workshop geleid door deelnemers

(zie [Open Call](#) hieronder)

10:00-13:00

BEURSSCHOUWBURG

Free School: Tijd houden, toekomst schrijven

Workshop met Archivo de la Memoria Trans (ES/EN)

(zie [Free Schools](#) hieronder)

Kunstenaar en academicus Alejandra Ballón Gutiérrez deelt methodologieën uit de beeldende kunst en antropologie die gebruikt worden bij helingsprocessen in Peru. Het gaat zowel om genezingsprocessen voor vrouwen uit oorspronkelijke Peruaanse samenlevingen die het slachtoffer waren van gedwongen sterilisaties tussen 1990 en 2000, als voor overlevenden van de recente antidemocratische politieke corruptie in het land.

Open Call: In de eerste week van april zal AFIELD een oproep doen aan uiteenlopende personen en organisaties om een twee uur durende workshop te creëren rond transitional justice door kunstenaars. Door het forum open te stellen voor sessies door mensen uit het publiek en lokale initiatieven, wil het een meer transparant en co-creatief platform creëren.

Free Schools: In het tweeledige kader van The School of Fireflies en het AFIELD Forum: Transitional Justice by Artists, zullen gedurende drie dagen (van 28 tot -30 mei) twee Free Schools in Beursschouwburg lopen, parallel aan de twee workshops in Kanal-K1.

Selvagem (met gasten als antropoloog Francy Fontes Baniwa, Carlos Papá die rond de Guarani-taal en de betoveringen van het bos werkt, en filosoof en schrijver van het Maxakali-volk Cristine Takuá) creëert een tijdelijke ruimte voor kennisuitwisseling door middel van ervaringsgerichte workshops, lezingen, oefeningen en discussiemomenten. Drie dagen lang worden uiteenlopende thema's behandeld, waaronder hoe te leren van andere levensvormen, van verhalen van voorouders over het ontstaan van de wereld, en meer. Iedereen is welkom in deze tijdelijke school die uitnodigt tot een reis naar een denkbeeldige toekomst en nieuwe manieren van leren, waarbij de grenzen tussen menselijk en niet-menselijk vervagen.

Archivo de la Memoria Trans (AMT) opent een tijdelijke school over het archief als hulpmiddel. Deelnemers worden uitgenodigd om persoonlijke foto's, krantenknipsels, notities, brieven, enzovoort mee te brengen en samen na te denken over verhalen die onzichtbaar werden gemaakt. De school omvat ook een *clínica de limpieza* gericht op het reinigen en bewaren van sporen.

WOENSDAG 28 MEI

Middag/avond

14:00-17:30

BEGELEIDE WANDELING

Dekoloniale rondleiding door Brussel

Begeleid door François Makanga

14:00-17:30

BEGELEIDE WANDELING

Lokale initiatieven en kunstenaarsateliers

(Wordt aangekondigd)

18:00-19:30

BEURSSCHOUWBURG

Keynote

Archivo de la Memoria Trans en Jack Halberstam (ES/EN)

Deelnemers trekken naar buiten om de gaststad Brussel te ontdekken. Deze wandelingen gaan verder dan een gewone rondleiding en herdefiniëren ons begrip van de stad en haar geschiedenis. Ze sluiten aan bij bredere discours rond kolonialisme, migratie en sociale rechtvaardigheid. De groepen bezoeken lokale gemeenschappen waar ze plaatsgebonden praktijken ontdekken en zien hoe creatieve expressie een cruciale rol speelt bij het bedenken en uitvoeren van oplossingen die zich richten tot trauma's en tot het bevorderen van verzoening voor diverse gemeenschappen.

Archivo de la Memoria Trans wijdt zich aan het creëren van een alternatief archief dat de verhalen van transgemeenschappen eert en bewaart, dit als krachtige tegenbeweging tegen onzichtbaarheid en stigmatisering. In dit gesprek stellen ze de veronderstelde autoriteit van traditionele archieven ter discussie. Ze denken na over hoe archieven ook functioneren als machtsmechanismen, en hoe ze kunnen worden terugggevorderd voor radicale herbestemming en verzet tegen verdwijning. Een dialoog over geheugen, representatie en archiefpolitiek.

DONDERDAG 29 MEI

Ochtend

10:30-12:30

Kanal-K1

Herinterpretatie van aansprakelijkheid door middel van objecten

Workshop met Pio Abad en Clémentine Deliss

10:30-12:30

Kanal-K1

Workshop geleid door deelnemers
(zie [Open Call](#) pg.3)

10:00-13:00

BEURSSCHOUWBURG

Free School: Escola viva

Workshop met Selvagem (PT/FR)
(zie [Free Schools](#) pg.3)

10:00-13:00

BEURSSCHOUWBURG

Free School: Tijd houden, toekomst schrijven

Workshop met Archivo de la Memoria Trans (ES/EN)
(zie [Free Schools](#) pg.3)

Kunstenaar Pio Abad vertelt over de rol van geheugen en bewijs in zijn werk, waarin hij corruptie en het koloniale verleden van de Filipijnen bevraagt. Hij laat zien hoe museale archieven geschiedenissen in een bredere context kunnen plaatsen, hoe tentoonstellingen ruimtes van bevraging kunnen zijn, hoe belangrijk het is om verhalen te vertellen op de grens van het forensische en het poëtische, en waarom het noodzakelijk is om instellingen te herbouwen in plaats van ze te vernietigen.

DONDERDAG 29 MEI

Namiddag/avond

14:00-15:30

Kanal-K1

Panel: Archieven

Ukraine War Archive, First Waves, Archivo de la Memoria Trans (EN)
Gemodereerd door Laura Dubois

17:30-19:00

Kanal-K1

In achtervolgning van gerechtigheid:

De rol van film

Met Alejandra Ballón Gutiérrez, Manuel Correa, Sevinaz Evdike, Joana Hadjithomas, Basel Nasr, en Ukraine War Archive.

Zal in een toekomstig gerechtshof een videoarchief van oorlogsmisdaden die in real time worden gepleegd tegen een natie, haar bevolking en de aarde, als bewijs idienen? Wat gebeurt er wanneer over het hoofd geziene verhalen van zwarte en Maghrebijnse gemeenschappen worden gedocumenteerd en toegankelijk worden gemaakt voor het publiek? Hoe kan een organische praktijk van het bewaren van herinneringen veranderen in een politiek verzetsmiddel?

Hoe dragen artistieke en onderzoekspraktijken bij aan het blootleggen van historische waarheden en het vormgeven van het collectieve geheugen? Filmmakers en onderzoekers Manuel Correa en Hannah Meszaros Martin werkten samen met Forensic Architecture en de Colombiaanse Waarheidscommissie. Ze gebruikten 3D-modellering, audio-analyse en datamining om het gewapende conflict in het land te onderzoeken. Hun werk laat zien hoe film en forensisch onderzoek kunnen helpen het verleden te herschrijven, verborgen verhalen bloot te leggen, officiële verslagen in twijfel te trekken, en bij te dragen aan de mechanismen van overgangsjustitie.

Wat is de rol van film in het vertellen van de waarheid; in het bevorderen van collectief geheugen en heling? Hoe daagt de storytelling van visuele verhalen dominante narratieven uit en definieert het diepgaand de menselijke psyche, het imaginaire, het verleden, en de toekomst? Dit zijn enkele van de vragen die aan bod komen door de lens van de achtervolgning van gerechtigheid, in een collectief samengesteld vertoningsprogramma met films van sprekers en leden van het AFIELD Netwerk uit Libanon, Palestina, Peru, Rojava, Spanje en Oekraïne.

In deze lezing en performance in het kader van de Free School, focust Elizabeth Povinelli op de geleidelijke verdwijning van sterren door lichtvervuiling en op het verlies van een magische relatie met het hemelgewelf. Ze gaat in gesprek met Federico Campagna, wiens boeken *Prophetic Culture* en *Technic and Magic* een radicale heroverweging van de werkelijkheid bieden in het licht van modern verval. Samen werpen ze een nieuw licht op hoe we de kosmos waarnemen en ervaren in een tijdperk van verdwijning.

21:00-22:30

THEATRE NATIONAL WB

Dance: BORDA

Lia Rodrigues

Met een nieuwe generatie dansers weeft Lia Rodrigues een collectief, organisch ballet, een combinatie van textiel, plastic en lichamen in voortdurende transformatie.

VRIJDAG 30 MEI

Ochtend

9:00-10:30

Kanal-K1

Transitional justice: Aanbevelingen van kunstenaars voor een beter overheidsbeleid

Gesprek met Joseph Kaifala, Jesse Krimes, Hannah Meszaros Martin en Ukraine War Archive.
Gemodereerd door Justine Jaz Okolodkoff

In hun zoektocht naar rechtvaardigheid, herstelmaatregelen en beleidsverandering hebben kunstenaars via hun werk kritische en relevante instrumenten gesmeed. Onderzoekers, advocaten, beleidsmakers en kunstprofessionals worden uitgenodigd voor een discussie over hoe kunstenaars en creatives, samen met instellingen, gemeenschappen wisten te beïnvloeden, veranderingen konden doorvoeren, en pilotprogramma's ontwikkelden die in andere contexten herhaald kunnen worden om bij te dragen aan de heling van samenlevingen en individuen geschaad door gruweldaden.

10:30-12:30

Kanal-K1

Sierra Leone: Traditionele ritens als collectieve heling

Workshop met Joseph Kafaila

10:30-12:30

Kanal-K1

Workshop geleid door deelnemers
(zie [Call for Proposals](#) pg.3)

10:00-13:00

BEURSSCHOUWBURG

Free School: Escola viva

Workshop met Selvagem (PT/FR)
(see [Free Schools](#) pg.3)

10:00-13:00

BEURSSCHOUWBURG

Free School: Tijd houden, toekomst schrijven

Workshop met Archivo de la Memoria Trans (ES/EN)
(see [Free Schools](#) pg.3)

Advocaat, dichter en pedagoog Joseph Kaifala leidt een workshop waarin hij zijn ervaringen met de Waarheids- en Verzoeningscommissie van Sierra Leone, en het belang van symbolische herstelmaatregelen voor een natie en haar bevolking deelt.

VRIJDAG 30 MEI

Avond

18:00-19:30

BEURSSCHOUWBURG

Keynote

Selvagem en Lia Rodrigues (PT/FR)

Hoe kruisen beweging en kennis elkaar? Selvagem is een initiatief dat voorouderlijke kosmologieën en artistieke praktijken met elkaar verweeft en de onderlinge verbondenheid en vitaliteit van de natuur benadrukt. Lia Rodrigues is een choreografe die bekend staat om haar politieke en poëtische werk waarin dans de belichaming wordt van verzet, vaak in samenwerking met gemarginaliseerde gemeenschappen in Brazilië. Ze gaan een gesprek aan over hoe zowel een lichaam als een bos geheugen, geschiedenis en het potentieel voor transformatie in zich dragen. Een uitwisseling waarin onderwijs, belichaming en artistieke praktijk worden heroverwogen als instrumenten voor radicale transformatie.

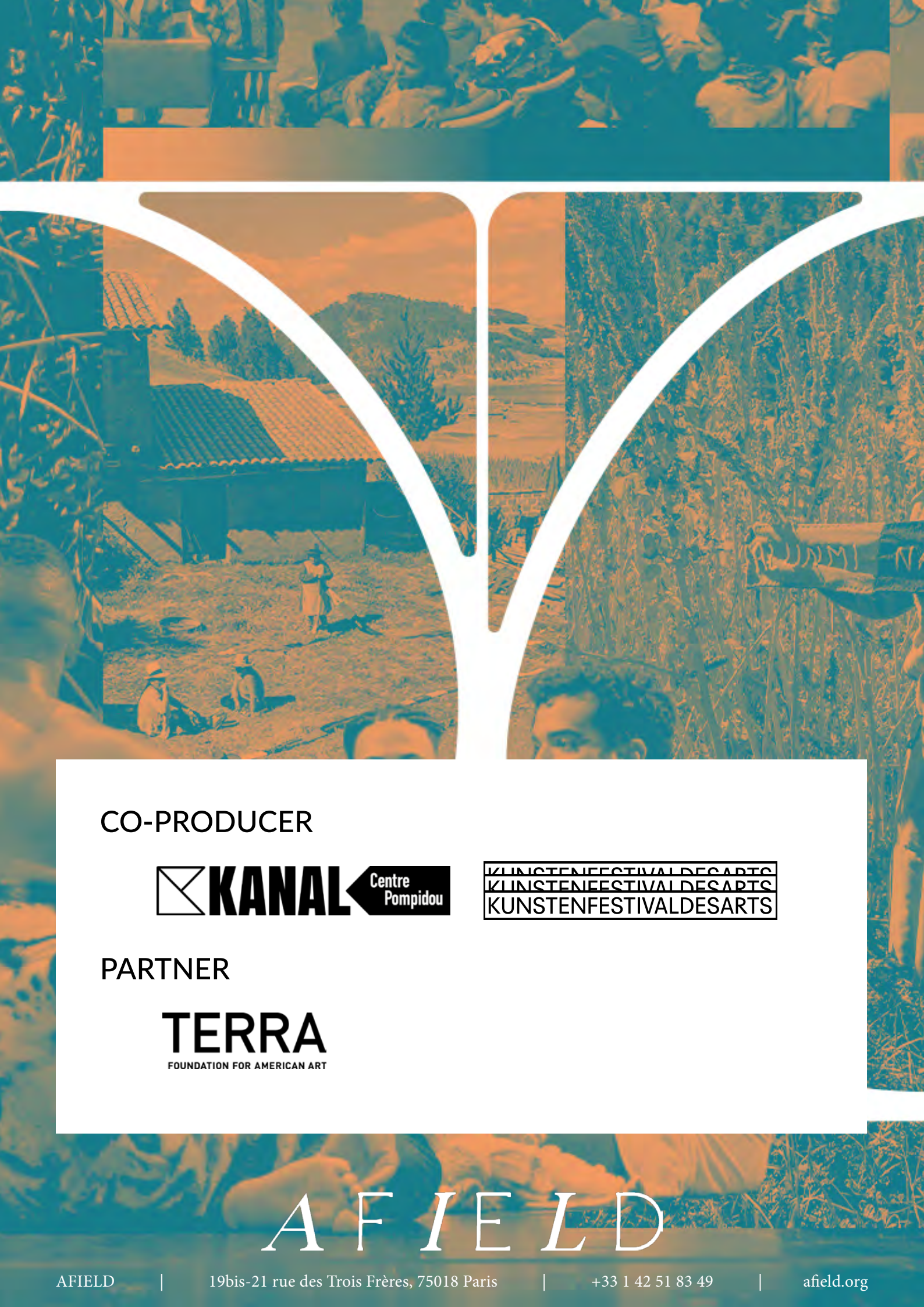
21:00-22:30

KVS BOL

Theatre: Faustus in Africa!

William Kentridge

Deze voorstelling was te zien op een van de eerste edities van het Kunstenfestivaldesarts. Nu, 30 jaar later, herwerkt William Kentridge *Faustus in Africa!* en linkt het aan extractivisme en politiek in het nieuwe Zuid-Afrika en de rest van de wereld. De vraag van de oorspronkelijke theaterklassieker blijft helaas relevant: zijn we bereid onszelf te verraden en een fataal pact met de duivel te sluiten voor kortetermijnwinst? De nieuwe tekst combineert Goethes drama Faust met de ironie van de Zuid-Afrikaanse dichter Lesego Rampolokeng. Een nieuwe generatie performers brengt een harmonieuze mix van theater en poppenspel van wereldklasse. De muziek van James Phillips onderstreept Kentridge's verbluffende animaties.

The background of the poster is a collage of various African-themed images. At the top, there's a group of people in traditional attire. Below that, two large, stylized white letters 'A' and 'F' are superimposed over a landscape featuring a traditional building with a tiled roof and a person standing in a field. To the right of the 'F', there's a close-up of a person's face. At the bottom, there's a close-up of hands holding a small object.

CO-PRODUCER

KUNSTENFESTIVALDECAPT
KUNSTENFESTIVALDECAPT
KUNSTENFESTIVALDESARTS

PARTNER

TERRA
FOUNDATION FOR AMERICAN ART

AFIELD